CONVENŢIE
privind protecţia patrimoniului mondial, cultural şi natural

Conferinţa generală a Organizaţiei Naţinilor Unite pentru Educaţie, Ştiinţă şi Cultură, întrunită la Paris, de la 17 octombrie la 21 noiembrie 1972, în cea de-a XVII-a sesiune, constatînd că patrimoniul cultural şi patrimonial natural sînt din ce în ce mai ameninţate de distrugere nu numai datorită cauzelor obişnuite de degradare, dar şi prin evoluţia vieţii sociale şi economice care le agravează prin fenomene de alterare şi de distrugere şi mai grave,

considerînd că degradarea sau dispariţia unui bun al patrimoniului cultural şi natural constituie o diminuare nefastă a patrimoniului tuturor popoarelor lumii,

considerînd că ocrotirea acestui patrimoniu la scară naţională rămîne adesea incompletă din cauza amplorii mijloacelor pe care le necesită şi a insuficienţei resurselor economice, ştiinţifice şi tehnice ale ţării pe teritoriul căreia se găseşe bunul salvgardat,

amintind că actul constitutiv al organizaţiei prevede că ea va sprijini menţinerea, progresul şi difuzarea cunoştinţelor, veghind asupra conservării şi protecţiei patrimoniului universal şi recomandînd popoarelor interesate convenţii internaţionale în acest scop,

considerînd că recomandările, rezoluţiile şi convenţiile internaţionale existente privitoare la bunurile culturale şi naturale demonstrează importanţa pe care o prezintă, pentru toate popoarele din lume, salvgardarea acestor bunuri unice şi de neînlocuit, indiferent de poporul căruia ele aparţin,

considerînd că unele bunuri din patrimoniul cultural prezintă o importanţă excepţională care necesită protejarea lor ca parte din patrimoniul mondial al întregii omeniri,

considerînd că, faţă de amploarea şi gravitatea noilor pericole care ameninţă, întregii colectivităţi internaţionale îi revene sarcina de a participa la ocrotirea patrimoniului cultural şi natural de valoare universală excepţională, prin acordarea unei asistenţe colective care fără a se substitui acţiunii statului interesat o va completa în mod eficace,

considerînd că este indispensabil să se adopte în acest scop noi prevederi sub formă de convenţii care să stabilească un sistem eficient de protejare colectivă a patrimoniului cultural şi natural de valoare universală excepţională, organizat într-o formă permanentă şi după metode ştiinţifice şi moderne,

după ce a hotărît cu prilejul celei de-a XVI-a sesiuni că această problemă va forma obiectul unei convenţii internaţionale, adoptă în aceasta a 16-a zi a lunii noiembrie 1972 prezenta convenţie.

I. Definiţii ale patrimoniului cultural şi natural

Articolul 1

În spiritul prezentei convenţii sînt considerate drept *patrimoniu cultural:*

- monumentele: opere de arhitectură, de sculptură sau de pictură monumentală, elemente sau structuri cu caracter arheologic, inscripţii, grote şi grupuri de elemente care au o valoare universală excepţională din punct de vedere istoric, artistic sau ştiinţific;
- ansamblurile: grupuri de construcţii izolate sau grupate, care, datorită arhitecturii lor, unităţii şi integrării lor în peisaj, au o valoare universală excepţională din punct de vedere istoric, artistic sau ştiinţific:
- siturile: lucrări ale omului sau opere rezultate din acţiunile conjugate ale omului şi ale naturii, precum şi zonele incluzînd terenurile arheologice care au o valoare universală excepţională din punct de vedere istoric, estetic, etnologic sau antropologic.

Articolul 2

În spiritul prezentei convenţii sînt considerate ca *patrimoniu natural:*

- monumentele naturale constituite de formaţiuni fizice şi biologice sau de grupări de asemenea formaţiuni care au o valoare universală excepţională din punct de vedere estetic sau ştiinţific;
- formaţiunile geologice şi fiziografice şi zonele strict delimitate constituind habitatul speciilor

http://patrimoniu.gov.ro

animale şi vegetale ameninţate care au o valoare universală excepţională din punct de vedere al ştiinţei sau conservării;
- siturile naturale sau zonale naturale strict delimitate, care au o valoare universală excepţională din punct de vedere ştiinţific, al conservării sau al frumuseţii naturale.

Articolul 3

Fiecărui stat care participă la prezenta convenţie îi revine datoria de a identifica şi a delimita diferitele bunuri situate pe teritoriul său, la care se referă art.1 şi 2 de mai sus.

II. Protecţia naţională şi protecţia internaţională a patrimoniului cultural şi natural

Articolul 4

Fiecare din statele participante la prezenta convenţie recunoaşte că obligaţia de a asigura identificarea, ocrotirea, conservarea, valorificarea şi transmiterea către generaţiile viitoare a patrimoniului cultural şi natural la care se referă art.1 şi 2 şi care este situat pe teritoriul său, îi revine în primul rînd. Se va strădui să acţioneze în acest scop atît prin propiul său efort, în limita maximă a resurselor sale disponibile, cît şi, cînd este cazul, prin intermediul asistenţei şi cooperării internaţionale de care va putea beneficia, în special pe plan financiar, artistic, ştiinţific şi tehnic.

Articolul 5

Pentru a asigura o ocrotire şi o conservare cît mai eficientă şi o valorificare cît mai intensă posibil a patrimoniului cultural şi natural situat pe teritoriul lor şi în condiţii specifice fiecărei ţări, statele părţi la prezenta convenţie se vor strădui în măsura posibilului:

a) Să adopte o politică generală prevăzînd atribuirea unei funcţii patrimoniului cultural şi natural în viaţa colectivă şi să integreze ocrotirea acestui patrimoniu în programele de planificare generală;

b) Să înfiinţeze pe teritoriul lor, în măsura în care încă nu există, unul sau mai multe servicii de ocrotire, de conservare şi de valorificare a patrimoniului cultural şi natural, prevăzute cu un personal corespunzător şi dispunînd de mijloace care să le permită să îndeplinească sarcinile ce le revin;

c) să extindă studiile şi cercetările ştiinţifice şi tehnice şi să perfecţioneze metodele de intervenţie care permit unui stat să facă faţă pericolelor care ameninţă patrimoniul cultural sau natural;

d) să ia măsurile juridice, ştiinţifice, tehnice, administrative şi financiare corespunzătoare pentru identificarea, ocrotirea, conservarea, valorificarea şi introducerea în circuit public a acestui patrimoniu;

e) să înlesnească crearea sau dezvoltarea de centre naţionale sau regionale de pregătire în domeniul ocrotirii, conservării şi valorificării patrimoniului cultural şi natural şi să încurajeze cercetarea ştiinţifică în acest domeniu.

Articolul 6

1. Respectînd pe deplin suveranitatea statelor pe teritoriul cărora se află patrimoniul cultural menţionat în art.1 şi 2, şi fără a prejudicia drepturile reale, prevăzute în legislaţia naţională asupra patrimoniului respectiv, statele părţi la prezenta convenţie recunosc că el constituie un patrimoniu universal la ocrotirea căruia întreaga comunitate internaţională are datoria să coopereze.

2. Statele părţi se angajează, în consecinţă, şi în conformitate cu prevederile prezentei convenţii, să-şi dea concursul la identificarea, ocrotirea, conservarea şi valorificarea patrimoniului cultural şi natural menţionat în paragrafele 2 şi 4 ale art.11, dacă statul pe teritoriul căruia se află cere acest concurs.

3. Fiecare din statele părţi la prezenta convenţie se angajează să nu ia în mod deliberat nici o măsură susceptibilă să dăuneze direct sau indirect patrimoniul cultural şi natural menţionat la art. 1 şi 2, care se află pe teritoriul altor state părţi la această convenţie.

Articolul 7

În spiritul prezentei convenţii, trebuie înţeles prin ocrotirea internaţională a patrimoniului mondial, cultural şi natural stabilirea unui sistem de cooperare şi de asistenţă internaţională avînd drept obiectiv să ajute statele părţi la convenţie în eforturile pe care le depun pentru a proteja şi identifica acest patrimoniu.

III. Comitetul interguvernamental pentru protecţia patrimoniului mondial, cultural şi natural

Articolul 8

1. Se înfiinţează pe lîngă Organizaţia Naţiunilor Unite pentru Educaţie, Ştiinţă şi Cultură un comitet interguvernamental pentru protejarea patrimoniului cultural şi natural de valoare universală excepţională denumit "Comitetul patrimoniului mondial". El se compune din 15 state părţi la convenţie, alese de statele părţi la convenţie întrunite în adunarea generală în cursul sesiunilor ordinare ale Conferinţei gene-

http://patrimoniu.gov.ro

rale a Organizaţiei Naţiunilor Unite pentru Educaţie, Ştiinţă şi Cultură. Numărul statelor membre ale comitetului va fi mărit la 21 începînd de la sesiunea ordinară a conferinţei generale care va urma intrării în vigoare a prezentei convenţii pentru un număr de cel puţin 40 de state.

2. Alegerea membrilor comitetului trebuie să asigure o reprezentare echitabilă a diferitelor regiuni şi culturi din lume.

3. La şedinţele comitetului asistă cu vot consultativ un reprezentant al Centrului internaţional de studii pentru conservarea şi restaurarea bunurilor culturale (centrul din Roma), un reprezentant al Consiliului internaţional al monumentelor şi siturilor (ICOMOS) şi un reprezentant al Uniunii internaţionale pentru conservarea naturii şi resurselor ei (UICN), la care pot fi adăugaţi, la cererea statelor părţi întrunite în adunarea generală în cursul sesiunilor ordinare ale Conferinţei generale a Organizaţiei Naţiunilor Unite pentru Educaţie, Ştiinţă şi Cultură, reprezentanţii altor organizaţii interguvernamentale sau neguvernamentale avînd obiective similare.

Articolul 9

1. Statele membre ale Comitetului patrimoniului mondial îşi exercită mandatul lor de la sfîrşitul sesiunii ordinare a conferinţei generale în cursul căreia au fost alese pînă la sfîrşitul celei de-a treia sesiuni ordinare următoare.

2. Cu toate acestea, mandatul unei treimi din membrii desemnaţi cu ocazia primei alegeri va expira la sfîrşitul primei sesiuni ordinare a conferinţei generale care urmează celei în cursul căeia au fost aleşi, iar mandatul unei a doua treimi a membrilor desemnaţi în acelaşi timp va expira la sfîrşitul celei de-a doua sesiuni ordinare a conferinţei generale care urmează celei în cursul căreia ei au fost aleşi. Numele acestor membrii vor fi trase la sorţi de către preşedintele conferinţei generale după prima alegere.

3. Statele membre ale comitetului aleg, pentru a le reprezenta, persoane calificate în domeniul patrimoniului cultural sau al patrimoniului natural.

Articolul 10

1. Comitetul patrimoniului mondial adoptă un regulament interior al său.

2. Comitetul poate în orice moment să invite la şedinţele sale organisme publice sau particulare, ca şi persoane particulare, spre a le consulta asupra unor probleme speciale.

3. Comitetul poate să creeze organele consultative pe care le consideră necesare pentru executarea sarcinilor sale.

Articolul 11

1. Fiecare din statele părţi la prezenta convenţie va prezenta, în măsura în care este posibil, Comitetului patrimoniului mondial un inventar al bunurilor din patrimoniul cultural şi natural aflate pe teritoriul său şi susceptibile de a fi înscrise pe lista prevăzută la paragraful 2 al prezentului articol. Acest inventar, care nu este considerat ca exhaustiv, trebuie să cuprindă o documentaţie asupra locului bunurilor respective şi asupra interesului pe care ele îl prezintă.

2. Pe baza inventarelor prezentate de către state, conform paragrafului de mai sus, comitetul stabileşte, ţine la zi şi difuzează, sub numele de "listă a patrimoniului mondial", o listă a bunurilor patrimoniului cultural şi patrimoniului natural, aşa cum sînt ele definite la articolul 1 şi 2 ale prezentei convenţii, pe care el le consideră ca avînd o valoare universală excepţională pe baza criteriilor pe care le va stabili. O astfel de listă actualizată trebuie difuzată cel puţin la doi ani.

3. Înscrierea unui bun pe lista patrimoniului mondial nu poate să se facă decît cu consimţămîntul statului interesat. Înscrierea unui bun situat pe un teritoriu care face obiectul unor revendicări de suveranitate sau de jurisdicţie din partea mai multor state nu prejudecă cu nimic drepturile părţilor în litigiu.

4. Comitetul stabileşte, actualizează şi difuzează de fiecare dată cînd împrejurările fac acest lucru necesar, sub numele de "listă a patrimoniului mondial în pericol", o listă de bunuri care figurează pe lista patrimoniului mondial, pentru care s-a cerut asistenţa în cadrul prezentei convenţii şi pentru salvgardarea cărora sînt necesare lucrări mari. Această listă va cuprinde o estimare a costului lucrărilor. Nu pot figura pe această listă decît bunuri ale patrimoniului cultural şi natural care sînt ameninţate de pericole grave şi precise ca: ameninţarea de dispariţie datorată unei degradări avansate, proiectele de mari lucrări publice sau private, o dezvoltare rapidă urbană şi turis- tică, distrugeri cauzate de modificări ale utilizării sau ale proprietăţii, transformări profunde datorate unei cauze necunoscute, abandonări din diferite motive, conflicte armate începute sau ameninţînd să izbucnească, calamităţi şi cataclisme, mari incendii, mişcări seismice, alunecări de teren, erupţii vulcanice, modificări ale nivelului ape-

http://patrimoniu.gov.ro

lor, inundaţii, curenţi violenţi de maree. Comitetul poate, în orice moment, în caz de urgenţă, să procedeze la o nouă înscriere pe lista patrimoniului mondial în pericol şi să difuzeze imediat această înscriere.

5. Comitetul defineşte criteriile pe baza cărora un bun al patrimoniului cultural şi natural poate să fie înscris într-una sau în alta din listele menţionate la paragrafele 2 şi 4 ale prezentului articol.

6. Înainte de a refuza o cerere de înscriere pe una din cele două liste menţionate la paragrafele 2 şi 4 ale prezentului articol, comitetul va consulta statul parte pe teritoriul căruia se află bunul din patrimoniul cultural sau natural de care este vorba.

7. Comitetul, cu acordul statelor interesate, coordonează şi încurajează studiile şi cercetările necesare la întocmirea listelor menţionate la paragrafele 2 şi 4 ale prezentului articol.

Articolul 12

Faptul că un bun din patrimoniul cultural şi natural nu a fost înscris pe una sau cealaltă din cele două liste menţionate la paragrafele 2 şi 4 ale art.11 nu va însemna nicidecum că el nu are o valoare universală excepţională în alte scopuri decît cele care rezultă din înscrierea în aceste liste.

Articolul 13

1. Comitetul patrimoniului mondial primeşte şi studiază cererile de asistenţă internaţională formulate de statele părţi la prezenta convenţie referitoare la bunurile din patrimoniul cultural şi natural aflate pe teritoriul lor, care figurează sau sînt susceptibile de a figura pe listele menţionate la paragrafele 2 şi 4 ale art.11. Aceste cereri pot avea drept obiectiv ocrotirea, conservarea, valorificarea sau introducerea în circuit public a acestor bunuri.

2. Cererile de asistenţă internaţională, conform paragrafului 1 al prezentului articol, pot avea ca obiect şi identificarea bunurilor lor din patrimoniul cultural şi natural definit la art.1 şi 2, cînd studii preliminare au permis să se stabilească faptul că aceste cercetări merită să fie continuate.

3. Comitetul hotărăşte ce urmare se va da acestor cereri, stabileşte, cînd este cazul, natura şi importanţa ajutorului său şi autorizează încheierea, în numele său, a înţelegerilor necesare cu guvernul interesat.

4. Comitetul fixează o ordine a priorităţii intervenţiilor sale.
El face aceasta ţinînd seamă de importanţa respectivă a bunurilor de salvgardat pentru patrimoniul mondial, cultural şi natural, de necesitatea de a asigura asistenţa internaţională bunurilor celor mai reprezentative ale naturii sau ale geniului şi istoriei popoarelor lumii şi de urgenţa lucrărilor de întreprins, de importanţa resurselor statelor pe teritoriul cărora se găsesc bunurile ameninţate şi, în special, de măsura în care ele ar putea asigura salvgardarea acestor bunuri prin mijloacele lor proprii.

5. Comitetul întocmeşte, ţine la zi şi difuzează o listă a bunurilor pentru care s-a acordat o asistenţă internaţională.

6. Comitetul decide modul de utilizare a resurselor din fondul creat conform art.15 al prezentei convenţii. El caută mijloacele de sporire a resurselor şi ia toate măsurile necesare în acest scop.

7. Comitetul cooperează cu organizaţiile internaţionale şi naţionale, guvernamentale şi neguvernamentale, avînd obiective similare celor din prezenta convenţie. Pentru aplicarea programelor sale şi pentru executarea proiectelor sale, comitetul poate să facă apel la aceste organizaţii, în special la Centrul internaţional de studii pentru conservarea şi restaurarea bunurilor culturale (centrul din Roma), la Consiliul internaţional al monumentelor şi siturilor (ICOMOS) şi la Uniunea internaţională pentru conservarea naturii şi resurselor ei ca şi la alte organizaţii publice sau private şi la persoane particulare.

8. Hotărîrile comitetului sînt luate cu o majoritate de două treimi a membrilor prezenţi şi votanţi. Cvorumul este constituit de majoritatea membrilor comitetului.

Articolul 14

1. Comitetul patrimoniului mondial este asistat de un secretariat numit de către directorul general al Organizaţiei Naţiunilor Unite pentru Educaţie Ştiinţă şi Cultură.

2. Directorul general al Organizaţiei Naţiunilor Unite pentru Educaţie, Ştiinţă şi Cultură, folosind cît mai larg posibil serviciile Centrului Internaţional de Studii pentru Conservarea şi Restaurarea Bunurilor Culturale (centrul din Roma), ale Consiliului Internaţional al Monumentelor şi Siturilor (ICOMOS) şi ale Uniunii Internaţionale pentru Conservarea naturii şi resurselor sale (UICN), în specificul competenţelor şi al posibilităţilor lor, pregăteşte documentaţia comitetului, ordinea de zi a şedinţelor sale şi asigură executarea hotărîrilor lui.

http://patrimoniu.gov.ro

IV. Fondul pentru protecţia patrimoniului mondial, cultural şi natural

Articolul 15

1. Se crează un fond pentru protejarea patrimoniului mondial, cultural şi natural de valoare universală excepţională, denumit "Fondul patrimoniului mondial".

2. Fondul este constituit ca fond de depozit, conform dispoziţiilor regulamentului financiar al Organizaţiei Naţiunilor Unite pentru Educaţie, Ştiinţă şi Cultură.

3. Resursele fondului sînt formate din:

a. contribuţiile obligatorii şi contribuţiile voluntare ale statelor părţi la prezenta convenţie;

b. vărsăminte, donaţii sau legate, care vor putea fi făcute de către:

i. alte state;

ii. Organizaţia Naţiunilor Unite pentru Educaţie, Ştiinţă şi Cultură, alte organizaţii din sistemul Naţiunilor Unite, în special Programul Naţiunilor Unite pentru Dezvoltare şi alte organizaţii interguvernamentale;

iii. organisme publice sau private, sau persoane particulare;

c. orice dobînzi produse de resursele fondului;

d. produsul colectelor şi încasărilor de la manifestările organizate în beneficiul fondului; şi

e. toate celelalte resurse autorizate de regulamentul pe care-l va elabora Comitetul patrimoniului mondial.

4. Contribuţiile aduse fondului şi celelalte forme de asistenţă puse la dispoziţia Comitetului nu pot fi folosite decît în scopurile stabilite de acestea. Comitetul poate să accepte contribuţii care să nu fie folosite decît pentru un anumit program sau pentru un proiect special, cu condiţia ca realizarea acestui program sau execuţia acestui proiect să fi fost hotărîte de către Comiet. Contribuţiile aduse fondului nu pot fi însoţite de nici o condiţie politică.

Articolul 16

1. Fără a renunţa la orice altă contribuţie voluntară complementară, statele părţi la prezenta convenţie se angajează să verse în mod regulat, la fiecare doi ani, în Fondul patrimoniului mondial, contribuţii al căror cuantum, calculat după un procentaj uniform aplicabil la toate statele, va fi hotărît de adunarea generală a statelor părţi la convenţie, întrunite în cursul sesiunilor Conferinţei generale a Organizaţiei Naţiunilor Unite pentru Educaţie, Ştiinţă şi Cultură. Pentru a fi luată, această hotărîre a Adunării generale necesită o majoritate a statelor părţi prezente şi votante, care nu au făcu declaraţia menţionată la paragraful 2 al prezentului articol. Contribuţia obligatorie a statelor părţi la convenţie nu va putea depăşi, în nici un caz, 1% din contribuţia lor la bugetul ordinar al Organizaţiei Naţiunilor Unite pentru Educaţie, Ştiinţă şi Cultură.

2. Totuşi, orice stat la care se referă articolul 31 sau art.32 al prezentei convenţii poate, în momentul depunerii instrumentelor sale de ratificare, de acceptare sau de aderare să declare că nu se consideră legat de prevederile paragrafului 1 al prezentului articol.

3. Un stat parte la convenţie, care a făcut declaraţia menţionată la paragraful 2 al prezentului articol, poate oricînd să-şi retragă respectiva declaraţie, notificînd aceasta directorului general al Organizaţiei Naţiunilor Unite pentru Educaţie, ătiinţă şi Cultură. Totuşi, retragerea declaraţiei nu va avea efect asupra contribuţiei obligatorii dàtorate de acest stat decît începînd de la data adunării generale următoare a statelor părţi.

4. Pentru ca acest Comitet să fie în măsură să-şi prevadă operaţiunile sale într-un mod eficace, contribuţiile statelor părţi la prezenta convenţie, care au făcut declaraţia menţionată la paragraful 2 al prezentului articol, trebuie vărsate în mod regulat, cel puţin la fiecare doi ani, şi nu vor trebui să fie inferioare contribuţiilor pe care ar fi trebuit să le depună dacă ar fi fost legate de prevederile paragrafului 1 al prezentului articol.

5. Orice stat parte la convenţie, care a întîrziat cu plata contribuţiei sale obligatorii sau voluntare pentru anul în curs şi pentru anul civil care l-a precedat, nu este eligibil în Comitetul patrimoniului mondial, această prevedere neaplicîndu-se la prima alegere. Mandatul unui astfel de stat, care este deja membru al comitetului, v-a expira în momentul oricărei alegeri prevăzute la art. 8 paragraful 1 al prezentei convenţii.

Articolul 17

Statele părţi la prezenta convenţie iau în considerare sau favorizează crearea de fundaţii sau de asociaţii naţionale publice şi private avînd ca scop de a încuraja libertăţi în favoarea protejării patrimoniului cultural şi natural definit la art.1 şi 2 ale prezentei convenţii.

Articolul 18

Statele părţi la convenţie îşi vor da concursul la campaniile internaţionale de colecte care sînt organizate în beneficiul Fondului patrimo-

http://patrimoniu.gov.ro

niului mondial cu sprijinul Organizaţiei Naţiunilor Unite pentru Educaţie, Ştiinţă şi Cultură. Ele sprijină colectele făcute în acest scop de către organismele menţionate la paragraful 3 al art.15.

V. Condiţii şi modalităţi ale asistenţei internaţionale

Articolul 19

Orice stat parte la pezenta convenţie poate să ceară o asistenţă internaţională în favoarea bunurilor din patrimoniul cultural sau natural de valoare universală excepţională situată pe teritoriul său. El trebuie să alăture la cererea sa informaţiile şi documentele prevăzute la art.21 de care dispune şi de care comitetul are nevoie pentru a lua hotărîrea sa.

Articolul 20

Cu excepţia prevederilor paragrafului 2 al art.13 ale alin. c/al art.22 şi ale art.23, asistenţa internaţională prevăzută de prezenta convenţie nu poate fi acordată decît bunurilor din patrimoniul cultural şi natural pe care Comitetul patrimoniului mondial a hotărît sau hotărăşte să le înscrie pe una din listele menţionate la paragrafele 2 şi 4 ale art.11.

Articolul 21

1. Comitetul patrimoniului mondial stabileşte procedura examinării cererilor de asistenţă internaşională pe care este solicitat să o acorde şi precizează în special elemente care trebuie să fie cuprinse în cerere, care trebuie să descrie operaţiunea ce este avută în vedere, lucrurile necesare, o estimare a costurilor, urgenţa lor şi motivele pentru care resursele statului care solicită nu-i permit acestuia să facă faţă la totalul cheltuielilor. Cererile trebuie, de cîte ori este posibil, să se bazeze pe avizul unor experţi.

2. Din cauza unor lucrări care ar trebui întreprinse fără întîrziere, cererile care se întemeiază pe calamităţi naturale sau catastrofe trebuie examinate de urgenţă şi cu prioritate de către comitet, care trebuie să dispună de un fond de rezervă destinat unor astfel de eventualităţi.

3. Înainte de a lua o hotărîre, comitetul efectuează studiile şi consultaţile pe care le consideră necesare.

Articolul 22

Asistenţa acordată de Comitetul patrimoniului mondial poate lua următoarele forme:

a. studii asupra problemelor artistice, ştiinţifice şi tehnice pe care le ridică protejarea, conservarea, punerea în valoare şi reanimarea patrimoniului cultural şi natural, aşa cum este el definit la paragrafele 2 şi 4 ale art. 11 din prezenta convenţie;

b. punerea la dispoziţie de experţi, tehnicieni şi mînă de lucru calificată pentru a asigura buna execuţie a unui proiect aprobat;

c. formarea de specialişti de toate nivelurile în domeniul identificării, ocrotirii, conservării, punerii în valoare şi reanimării patrimoniului cultural şi natural;

d. furnizarea de echipament pe care statul interesat nu îl posedă sau nu este în măsură să-l procure;

e. împrumuturi cu dobîndă mică, fără dobîndă, sau care vor putea fi rambursate pe termen lung;

f. acordarea în cazuri excepţionale şi în mod special motivate, de subvenţii nerambursabile.

Articolul 23

Comitetul patrimoniului mondial poate, de asemenea, să acorde o asistenţă internaţională unor centre naţionale sau regionale de formare a specialiştilor de toate nivelurile în domeniul identificării, protejării, punerii în valoare şi reanimării patrimoniului cultural şi natural.

Articolul 24

O asistenţă internaţională de mare importanţă poate fi acordată doar în urma unui studiu ştiinţific, economic şi tehnic detailat.

Acest studiu va trebui să ia în considerare tehnicile cele mai avansate de ocrotire, de conservare, de punere în valoare şi reanimare a patrimoniului cultural şi natural şi trebuie să corespundă obiectivelor prezentei convenţii. Studiul va căuta, de asemenea, mijloacele de a folosi în mod raţional resursele disponibile în statul interesat.

Articolul 25

Finanţarea lucrărilor necesare nu trebuie, în principiu, să revină decît în mod parţial comunităţii internaţionale. Participarea statului care beneficiază de asistenţă internaţională trebuie să constituie o parte substanţială din resursele utilizate la fiecare program sau proiect, afară de cazul în care resursele sale nu permit acest lucru.

Articolul 26

Comitetul patrimoniului mondial şi statul beneficiar stabilesc în acordul pe care îl încheie condiţiile în care va fi executat un program sau proiect pentru care s-a acordat o asistenţă internaţională în baza prevederilor prezentei

http://patrimoniu.gov.ro

convenţii. Statului care primeşte această asistenţă internaţională îi revine datoria de a continua să ocrotească, să conserve şi să valorifice bunurile astfel salvgardate, conform condiţiilor stabilite în acord.

VI.Programe educative

Articolul 27

1. Statele părţi la prezenta convenţie se străduiesc prin mijloace adecvate, mai ales prin programe de editare şi formare, să întărească aspectul şi ataşamentul popoarelor lor faţă de patrimoniul cultural şi natural definit la art.1 şi 2 ale convenţiei.

2. Ei se angajază să informeze pe scară largă publicul asupra pericolelor care ameninţă acest patrimoniu şi activităţilor întreprinse prin aplicarea prezentei convenţii.

Articolul 28

Statele părţi la prezenta convenţie, care primesc o asistenţă internaţională în baza convenţiei iau măsurile necesare pentru a face cunoscută importanţa bunurilor care au făcu obiectul acestei asistenţe şi rolul pe care aceasta din urmă l-a avut.

VII. Rapoarte

Articolul 29

1. Statele părţi la prezenta convenţie vor indica în rapoartele pe care le vor prezenta la Conferinţa generală a Organizaţiei Naţiunilor Unite pentru Educaţie, Ştiinţă şi Cultură, la termenele şi sub forma pe care aceasta le va stabili, prevederile legislative, reglementările şi alte măsuri pe care le-au adoptat pentru aplicarea convenţiei, precum şi experienţa pe care a obţinut-o în acest domeniu.

2. Aceste rapoarte vor fi aduse la cunoştinţa Comitetului Patrimoniului Mondial.

3. Comitetul va prezenta un raport asupra activităţii sale la fiecare din sesiunile ordinare ale Conferinţei Generale a Organizaţiei Naţiunilor Unite pentru Educaţie, Ştiinţă şi Cultură.

VIII. Clauze finale

Articolul 30

Prezenta convenţie a fost redactată în limbile engleză, arabă, spaniolă, franceză şi rusă, cele cinci texte fiind în mod egal autentice.

Articolul 31

1. Prezenta convenţie va fi prezentată spre ratificare sau acceptarea statelor membre ale Organizaţiei Naţiunilor Unite pentru Educaţie, Ştiinţă şi Cultură conform procedurilor lor constituţionale respective.

2. Instrumentele de ratificare sau de acceptare vor fi depuse la Directorul general al Organizaţiei Naţiunilor Unite pentru Educaţie, Ştiinţă şi Cultură.

Articolul 32

1. Prezenta convenţie este deschisă aderării oricărui stat membru al Organizaţiei Naţiunilor Unite pentru Educaţie, Ştiinţă şi Cultură, invitaţi să adere la ea de către Conferinţa generală a organizaţiei.

2. Aderarea se va face prin depunerea unui instrument de adeziune la directorul general al Organizaţiei Naţiunilor Unite pentru Educaţie, Ştiinţă şi Cultură.

Articolul 33

Prezenta convenţie va intra în vigoare după trei luni de la data depunerii celui de-al 20-lea instrument de ratificare, acceptare sau aderare, dar numai pentru state care vor fi depus instrumentele lor respective de ratificare, acceptare sau aderare la această dată sau la o dată anterioară. Ea va intra în vigoare pentru orice alt stat după trei luni de la depunerea instrumentului său de ratificare, acceptare sau aderare.

Articolul 34

Prevederile care urmează se aplică statelor părţi la prezenta convenţie avînd un sistem constituţional federativ sau neunitar;

a. în ceea ce priveşte prevederile acestei convenţii, a căror aplicare necesită o acţiune legislativă a puterii legislative federale sau centrale, obligaţiile guvernului central vor fi aceleaşi ca cele ale statelor părţi care nu sînt state federative;

b. în ceea ce priveşte prevederile acestei convenţii a căror aplicare necesită o acţiune legislativă a fiecăruia din statele, ţările, provinciile sau cantoanele constitutive, care nu sînt, în virtutea sistemului constituţional al federaţiei, obligate să ia măsuri legislative, guvernul federal va aduce, cu avizul său favorabil, respectivele prevederi la cunoştinţa autorităţilor competente ale statelor, ţărilor, provinciilor sau cantoanelor.

Articolul 35

1. Fiecare din statele părţi la prezenta convenţie poate denunţa convenţia.

2. Denunţarea va fi notificată printr-un instrument scris depus la directorul general al Organizaţiei Naţiunilor Unite pentru Educaţie, Ştiinţă şi Cultură.

3. Denunţarea va intra în vigoare la 12 luni de la primirea instrumentului de denunţare. Ea

http://patrimoniu.gov.ro

nu va modifica cu nimic obligaţiile financiare asumate de statul care face denunţarea, pînă la data la care retragerea intră în vigoare.

Articolul 36

Directorul general al Organizaţiei Naţiunilor Unite pentru Educaţie, Ştiinţă şi Cultură va informa statele membre ale organizaţiei, statele membre menţionate la art.32, ca şi Organizaţia Naţiunilor Unite, asupra depunerii tuturor instrumentelor de ratificare, de acceptare sau de aderare, menţionate la art.31 şi 32, ca şi asupra denunţărilor prevăzute la art.35.

Articolul 37

1. Prezenta convenţie va putea fi revizuită de Conferinţa generală a Organizaţiei Naţiunilor Unite pentru Educaţie, Ştiinţă şi Cultură. Revizuirea nu va putea obliga, totuşi, decît statele care vor deveni părţi la convenţia revizuită.

2. În cazul în care Conferinţa generală va adopta o nouă convenţie prevăzînd revizuirea totală sau parţială a prezentei convenţii şi afară de cazul în care noua convenţie nu stabileşte altfel, prezenta convenţie va înceta să fie deschisă ratificării, acceptării sau aderării, începînd de la data intrării în vigoare a noii convenţii revizuite.

Articolul 38

Conform art.102 al Cartei Naţiunilor Unite, prezenta convenţie va fi înregistrată la Secretariatul Organizaţiei Naţiunilor Unite la cererea directorului general al Organizaţiei Naţiunilor Unite pentru Educaţie, Ştiinţă şi Cultură.

Întocmită la Paris în a douăzeci şi treia zi a lunii noiembrie 1972 în două exemplare autentice, purtînd semnătura preşedintelui Conferinţei generale, întrunită în cea de-a şaptesprezecea sesiune a sa, şi a directorului general al Organizaţiei Naţiunilor Unite pentru Educaţie, Ştiinţă şi Cultură, care vor fi depuse în arhiva Organizaţiei Naţiunilor Unite pentru Educaţie, Ştiinţă şi Cultură şi ale cărei copii certificate pentru conformitate vor fi înaintate tuturor statelor menţionate la art.31 şi 32, ca şi Organizaţiei Naţiunilor Unite.

Textul care precede este textul autentic al convenţiei adoptat de Conferinţa generală a Organizaţiei Naţiunilor Unite pentru Educaţie, Ştiinţă şi Cultură la cea de-a 17-a sesiune, care s-a ţinut la Paris şi care a fost declarată închisă la 21 noiembrie 1972.

Drept pentru care şi-au pus semnăturile, în 23 noiembrie 1972.

PREŞEDINTELE CONFERINŢEI GENERALE **DIRECTORUL GENERAL**

http://patrimoniu.gov.ro